

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v četrtek, dne 7. junija 1934.

Štev. 63.

Statuti češkoslov. Reeskomptnega zavoda

Da olajša poslovanje denarnih zavodov in poveča njih likvidnost je češkoslovaška ustanovila z osnovnim kapitalom 100 milijonov Kč, ki ga vplača država, Reeskomptni zavod.

V delokrog novega zavoda spada: dovoljevanje meničnih in lombardnih kreditov denarnim zavodom, sodelovanje pri regulaciji trga z državnimi papirji in udeležba pri državnih kreditnih operacijah,

kupčevanje z vrednostnimi papirji, v kolikor je v zvezi s kreditnim delovanjem zavoda in z regulacijo naložbenega trga,

sprejemanje obveznih vlog, reeskompt menic in drugih v eskompt sprejetih vrednotnic,

dovoljevanje posojil z lombardiranjem vrednostnih papirjev in drugih z relombardom v zastavo sprejetih vrednotnic, dovoljevanje drugih posojil, zlasti z izdajo blagajniških bonov, dolžnih pisem in zastavnih listov.

S posebnim dovoljenjem vlade more zavod sodelovati tudi pri likvidaciji denarnih zavodov in drugih podjetij, na katerih je zainteresirano eno od teh denarnih zavodov. Ne sme pa zavod dati podpora za odpravo izgub denarnih zavodov. Pri likvidaciji denarnih zavodov sme dati zavod samo začasno svoja sredstva in samo proti zadostnim varnostim ter le proti dovoljenju finančnega ministra.

Zavod sme dajati samo menične in akceptne kredite in samo denarnim zavodom. V eskomptu se smejo sprejemati samo menice, ki izhajajo iz resničnih kupcij, ki praviloma zapadejo v 120 dneh in ki so podpisane od najmanj dveh oseb, ki sta znani po svoji plačilni sposobnosti. Lombardni krediti se smejo izdajati na kovane in nekovane plemenite kovine, vrednostne papirje, konosamente, skladiščne liste in žitne zastavne liste, če so izdani doma in če notirajo na eni od domačih borz. Pri pupilarno varnih papirjih sme znašati kredit 85 odstotkov tečajne vrednosti, pri drugih papirjih do 75 odstotkov. Krediti pa morajo služiti le povečanju mobilnosti kredit zahtevajočega zavoda. Uporabiti pa se smejo tudi v interesu gospodarstva zdravih podjetij. Vzroka za odklonitev kredita ni treba navesti.

Ena glavnih nalog zavoda je, da se trg z državnimi posojili gospodarsko utrdi in razvije. Zato sme zavod načeloma trgovati le z državnimi papirji. Pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev je zavod navezan edino na promet z denarnimi zavodi.

Kapital zavoda tvorijo poleg ustanovnega kapitala tudi obvezne vloge, ki jih morajo vplačevati denarni zavodi in zavarovalnice. Statuti natančno določajo, kako se te vloge obrestujejo in kakšno mora biti postopanje zavoda pri emisijah zastavnih listov.

Organi zavoda so: upravni svet, ki sestoji iz 12 članov, in sicer zastopnikov državnih denarnih zavodov, treh zastopnikov zasebnih denarnih zavodov in po enega zastopnika socialnih ustanov ter zavarovalnic. Upravni svet je vrhovno vodstvo zavoda. Poslovanje zavoda pa vodi predsedstvo, ki ga tvorijo predsednik in oba namestnika ter zastopniki državnih zavodov. Poleg tega obstoji še posebni odbor. Nadaljnji organi zavoda so direktor z vodilnimi uradniki ter nadzorstvo. Vse tehnične posle zavoda pa vodi Deželna banka, državni komisar pa ima kontrolo nad zavodom. Zavod uživa posebne privile-

gije ter more finančni minister prevzeti jamstva za posojila zavoda v višini do 500 milijonov Kč.

Denarni zavodi morajo najmanj 10% novih vlog vplačati kot obvezne vloge v zavod, zavarovalnice najmanj 25% vlog v zadnjem bilančnem letu, social-

Po slovanski Bolgarski V starodavnem Plovdivu

Lep in prisrčen je bil sprejem jugoslovanskih gostov v Sofiji, toda Plovdiv, kamor so se odpeljali jugoslovanski gostje v petek dopoldne, je Sofijo daleko prekosil. Ves kolodvor v bolgarskih zastavah, sredi njih pa velika jugoslovanska trobojnica. Na peronu velikanška množica ljudstva, godba in venomer navdušeno pozdravljanje Jugoslovancev.

Kakor je poročal plovdivski »Jug«, so se začeli zbirati na kolodvoru ljudje že ob 11.30, čeprav je prišel vlak šele ob 12.20. Med drugimi so prišli pozdravit jugoslovanske goste: kmet občine Zdrinkov, predsednik trg.-ind. zbornice dr. Obrejkov, za vojsko podpolkovnik Krstev, mestni načelnik Sotirov, predsednik bolg.-jugoslov. lige Baltov, predsednik trgovskega društva Bjelovežev in drugi. Ko je zavozil vlak z jugoslovanskimi gosti na postajo, jih je pozdravil gromoviti »hura«, z dobrodošlico pa jih je pozdravil predsednik zbornice dr. Obrejkov in zaključil svoj pozdravni govor z vzklikom: Da živi gospodarski sporazum med Jugoslavijo in Bolgarsko! Ko so izrekli svojo dobrodošlico še drugi zastopniki, se je vsem zahvalil v imenu jugoslovanske delegacije njen vodja Petković. Nato so odšli gostje med spalirjem šolske mladine in številnega občinstva v avtomobile in se odpeljali v pripravljene hotele, kjer je čakalo vse prijetno presenečenje: bogata ilustrirana knjiga o Plovdivu, škatlica izvrstnih bolgarskih cigaret in kuverta z razglednicami Plovdiva.

Opoldne je bil intimen obed v hotelu »Molle«, nato pa so si jugoslovanski gostje ogledali tobačno tvornico ter razna druga podjetja, nato pa plovdivsko zbornico in trgovsko gimnazijo ter obrtno nadaljevalno šolo, ki obe vzdržuje zbornica. Obe splotji sta čisto novi, nad vse moderno urejeni, s krasnim pogledom na divno pokrajino, ki se odkriva okoli Plovdiva. Kar so morali jugoslovanski gostje konstatirati že v Sofiji, to so morali ponoviti tudi v Plovdivu, da namreč Bolgari nad vse skrbe za dobro strokovno naobrazbo svojega obrtniškega in trgovskega naraščaja.

Po ogledu obeh šol je imel predsednik zbornice dr. Obrejkov kratko predavanje o gospodarstvu Plovdiva in njegovega okraja.

Ves okoliš plovdivske zbornice šteje okoli 1.200.000 prebivalcev, od katerih je 70 odstotkov kmetovalcev, 20 odstotkov obrtnikov, 10 odstotkov pa drugih poklicev. Vsled ugodnega podnebja uspevajo v plovdivskem okraju najrazličnejše rastline. Prideluje se riž in sicer v takšni množini, da ga more Bolgarska izvažati, pridelujejo se oljnata semena, bombaž, konoplja, vino, vrtno jagode, razna zelenjava in zlasti rože ter tobak. Plovdivski okraj pa je bogat tudi na lesu in rudah. Pridobivajo se lignit, antracit, marmor in granit. Okraj je bogat na toplih vrelcih, katerih ima nad 20. Tudi industrija je v Plovdivu zelo razvita, zlasti pohištvena in embalažna, ki je vsled izvoza pridelkov posebno potrebna. V Plovdivu se izdeluje jesih svetovno znane kvalitete, v mestu so odlične pivovarne ter razne druge industrije. Na prvem mestu pa je treba omentiti tobačno industrijo, katere center je v Plovdivu. In jugoslovanski gostje so se osebno prepričali, da so vse te industrije v resnici na višku, zlasti pa tobačna, v katerih tvornicah vlada vzorna čistoča in prav tako vzoren red.

Nato so se odpeljali jugoslovanski gostje po mestu in na najvišjo razgledno točko. Čeprav so bili od vožnje utrujeni, so se

ne ustanove pa 2 in pol odstotka povečanega vložnega premoženja in od življenjskih zavarovanj se mora plačati najmanj 3-75 odstotkov narastka premijskih rezerv za l. 1933.

Zavodu so končno priznane tudi posebne prednostne zastavne pravice.

nakrat vsi poživali, ko se je razgrnila pred njih očmi divna okolica Plovdiva in njegova neverjetna lepota. Bolgarski gostje pa so jim pripovedovali o zgodovini Plovdiva, o njegovih težkih in velikih dneh ter o njegovi sedanji gospodarski vlogi.

Plovdiv — mesto Filipa II.

Tri bogate doline ima Bolgarska: sofijsko, plovdivsko in donavsko pod Vidinom. Od teh je najbogatejša in najplodovitejša, a tudi najbolj obdelana plovdivska, skozi katero teče reka Marica. Vsa dolina meri 4470 kvadratnih kilometrov in leži od 100 do 200 m nad morjem.

Že v predzgodovinskih časih je nastalo v tej trakijski dolini prvo mesto in je Plovdiv, ki leži ko Rim na 7 gričih, eno najstarejših mest na Balkanu. Že 2500 let pr. Kr. je bila naseljena ta dolina od ljudi in tudi Herodot jo imenuje v svojih spisih. Polno viharjev je doživela dolina in bila večkrat docela opustošena. Leta 342 pr. Kr. je zasedel dolino macedonski kralj Filip II. in ustanovil Plovdiv, ki je dobil po njem tudi svoje ime. Trakijci, Macedonci, Goti, Rimljani, Slovanč, Bizantinci, Turki, Križarji in drugi narodi so od takrat vladali in živeli v Plovdivu in vsa ta burna zgodovina se jasno vidi v vedno novih imenih, ki jih je dobival Plovdiv. Tako se je najprej imenoval Eumolpiade po mitičnem trakijskem kralju Eumolpe, nato je dobil v rimskih časih ime Flavia, za časa Trajana pa Ulpia. V 3. stoletju po Kr. je dobil ime Neocorie, se pozneje imenoval Koliba, se imenoval še Ponipopol, Mitropol, Plotinopolis, Filibe in Hjulba. Od vseh teh imen pa so ostala samo tri imena: bolgarski Plovdiv (iz Pludiu, Plodiu, Plovdiu, Plovdiv), turški Filibe in mednarodni Philippopol.

V teku zgodovine je bil Plovdiv večkrat porušeni in ni mu pomagala niti njegova strateško ugodna lega na skalnatih gričih. Toda vedno se je opomogel, ker je bil sredi bogate doline. Posebno pa se je začel razvijati v 19. stoletju, ko je bil prestolnica Vzhodne Rumelije in se je začela v njem razvijati tobačna industrija. Postal je gospodarsko središče in silno bogastvo se je stekalo v mestu, o čemer pričajo še danes stare in že razpadajoče palače. Pozneje je začelo njegovo bogastvo nekoliko nazadovati, a v zadnjem času se je zopet opomogel in njegova gospodarska moč je v stalnem dvigu. Leta 1928. je silen potres porušil velik del mesta, a danes je že vse sezidano na novo in sledi potresa se komaj še tu in tam opazi.

Pred desetimi leti je imel Plovdiv še 85.000 prebivalcev, danes jih ima že nad 100.000 in je drugo največje bolgarsko mesto. Mesto je lepo in moderni del mesta ima čisto evropsko lice. Stari del pa je turistično tako zanimiv, da ni nikomur žal, ki obišče mesto. Poleg divne okolice, krasnih razglednih točk, odlikujejo Plovdiv tudi lepi parki. Sploh se opaža v vsem mestu silna volja po napredku. Prebivalstvo je nad vse gostoljubno in jugoslovanski gostje so se počutili v Plovdivu ko doma.

Ko so gledali jugoslovanski gostje vso to lepoto okoli Plovdiva, se kar niso mogli ločiti iz prijazne restavracije vrhu griča. A ločiti se je bilo treba, ker treba je bilo iti na banket, ki so ga priredili gostoljubni Plovdivci.

Bil je to banket, ki se je spremenil v pravo manifestacijo jugoslovanske skupnosti. Veliki vrt hotela »Molle« je bil nabito

poln občinstva, ki se je vse udeleževalo manifestacije za jugoslovanski sporazum. Ko je pozdravil jugoslovanske goste predsednik bolg.-jugoslov. lige Baltov, ki je v svojem govoru poudaril, da so tudi Bolgari južni Slovani, so zapeli dijaki dovršeno naše jugoslovanske himne in sicer v originalnem tekstu. Tako je naša »Naprej zaslava Slave!« zadonela v Plovdivu v najčistejši slovensčini. Plovdivsko pevsko društvo pa je pod svojim dirigentom in komponistom Bukureštijem priredilo cel koncert. Zavladalo je pravo slovansko razpoloženje, ki ostane vsem udeležencem v najlepšem spominu.

Posebno pa so se potrudili za lep sprejem Jugoslovancev vsi oni Plovdivci, ki so bili v septembru v Jugoslaviji in vsi oni, katerih prijatelji so bili skoraj istočasno v Ljubljani. Škoda, da niso mogli vsi Ljubljanci slišati, kako so hvalili Plovdivci Ljubljano, da bi prišlo v nje malo več samozavesti.

Plovdiv je bilo prvo mesto, ki so ga obiskali jugoslovanski gospodarstveniki po Sofiji. S Plovdivom se je odprla jugoslovanskim gostom Bolgarska in odprla se je na stečaj, kakor se odpre le res prijateljsko srce. In ker so to jugoslovanski gostje čutili, ker so to vedno znova videli, zato jim je bilo bivanje v Bolgarski tako prijetno, da je bil spomin na žalostne nekdanje dogodke le še ko sen na davne dni.

Plovdiv se je oklenil v srca vseh jugoslovanskih gostov in Plovdiv jim ostane v spominu le kot divno lepo mesto bolgarsko-jugoslovanskega prijateljstva.

Indeks cen v I. četrletju

Povprečni indeks cen za prvo četrletje 1934 je dosegel v Franciji 384, (lani 388), v Nemčiji 96, (lani 91), v Italiji 275 (286), Veliki Britaniji 105 (99). V USA je znašal indeks 73, (80).

DOBAVA — PRODAJA

Zakup buffeta na postaji Rakek se odadatom ofertne licitacije pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 23. junija. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Kirurški instrumenti se oddajo v pravilo in ostenje potom licitacije dne 19. junija pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti upravi.)

Dne 21. junija bo pri skladišču 1. oddelka vojnotehničnega zavoda v Sarajevu ofertna licitacija za dobavo 50 m³ jesenovih desk, dne 25. junija pa za dobavo 50 m³ bukovih desk. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu bodo te ofertne licitacije: Dne 23. junija za dobavo raznih zdravil in kemikalij, dne 30. junija za dobavo plutovinastih zamaškov, vrvice, medicinskih stekel, dne 10. julija za dobavo zdravil, ampul in drog, dne 14. julija za dobavo raznih zdravil in olja, dne 24. julija pa za dobavo papirja za zavijanje praškov, kartonskih škatlic itd.

Direkcija drž. rudnika Senjski Rudnik sprejema do 18. junija ponudbe o dobavi 1000 rudarskih sekir in 30.000 kg portland cementa.

Dne 26. junija bo pri Komandi granične trupe v Skoplju ustna licitacija za dobavo pisarniškega in knjigoveškega materiala.

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 20. junija ponudbe o torkretiranju 2 kamnov.

Dne 4. julija bo pri skladišču 1. oddelka Vojno-tehničnega zavoda v Sarajevu ofertna licitacija za dobavo 500 m³ lesa. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Ogledalo naše dobe - a tudi našega časopisja

Najbolj razširjen list v naši državi je beograjska »Politika«, o kateri pravijo mnogi tudi, da je najboljši list, ker poroča o vsakem pomembnejšem dogodku, ki se dogodi v naši državi. Pravo ogledalo naše dobe so strani »Politike«. Tako pravijo nekateri.

Pa si pogledajmo, kaj kaže to časopisno ogledalo od 4. strani dalje, ker so prve tri absolutno rezervirane za politična, zlasti zunanje politična vprašanja. Navedli pa bomo pri tem samo naslove člankov. Tako čitamo:

Na 4. strani: V Bašaidu so razbojniki težko ranili bankirja Grujića in njegovo ženo ter odnesli en milijon Din.

Pokojnik okraden takoj po smrti.

Vsled Jelke Slavković so se ljudje v Solani stekli in se sovražili ko neprijatelji.

Krvava borba za ženo, in to vdovo ter mater 4 otrok.

Ubijajoča suša v Ameriki. (Menda le vsled naslova zalezla na 4. stran.)

Ustrašila se policijskega povabila in si prerezala žile.

Druge vsebine na 4. strani ni.

Peta stran:

Jakob Maler je oškodoval štiri zagrebške banke za več milijonov Din.

Iz straha vsled izpita... se je obesil.

Vihar je v Sremski Mitrovici včeraj poridiral drevje in odnašal strehe.

Avtomobilska nesreča na poti Belovar-Daruvar.

In: Mustingetta v ton-filmu.

Drugega ni na 5. strani.

Šesta stran:

Dva mladoletnika pretepla svojega očeta, ker jima ni mogel kupiti obleke. (Pol-druga kolona je posvečena temu veledelu.)

Mladenič, ki je oddal dva strela na dekle, ki ga ni mogla ljubiti.

Zarubljena imovina občine koševske...

Darovi za rodbine ponesrečenih rudarjev.

Koviljača Banja, ki ima najlepše poletje.

Šesta stran je s tem izrpana.

Šedma stran:

Junaki atere z lombardnim opijskim kreditom pred sodiščem.

Rodbina Jungovića je tožila advokata...

Ali je starega kaznenca iz Bečurena ubila njegova bivša ljubica?

Zagonetna smrt na potovanju.

Potem krajše vesti, da je predrt predor skozi Babuno, o prometu Poštne hranil. v maju, neki nekrolog in o sumljivem pomašanju Nemcev v Litvi. Stil prehaja, kakor vidno tudi na zunanje vesti.

Še nekaj naslovov iz 8., 9. in 10. strani, ker zadnje so posvečene sportu in romanom ter inseratom.

Po samomoru čačanskega trgovca R.

Brezvestna mati pustila otroka na ulici. Tast skušal ubiti zeta.

Proslava 20 letnice kralja bosanske sev-dalinke (kolona in pol ter slika).

Oče, pri katerem so našli njegovega sina — lopova.

Noč krokanja ga je privedla v ječo.

Čeprav težko ranjena, ostaneta vdova S. in njen sin pri življenju.

Aretacija uglednega in bogatega kavarnarja iz Bjeluke.

Inženjer M. izpuščen proti kavciji iz preiskovalnega zapora.

Kako se je nekdanj postal hadžija (romar). (O tem kar dve koloni.)

*

Obupati bi moral človek, če bi bilo res, da je časopis verno ogledalo naše dobe. Kaj ljudje res ne delajo nič drugega, ko da kradejo, poverljajo, se ubijajo in pretepajo? Ali je res vsa kronika dneva le v škandalih?

Ne in ne! Ker naš narod tudi dela, se poti in trudi, da se dokoplje do boljšega stanja, da ustvari za svoje naslednike boljše življenjske pogoje. In na drugi strani se bori cela vrsta ljudi, da se doseže napredek naše nacionalne in duhovne kulture! Toda o tem prizadevanju se ne poroča, ker ni tako »zanimivo«.

Ni zato vedno točno ogledalo naše dobe v časopisih, pač pa so časopisi točno ogledalo samega sebe. Škoda, da je to ogledalo dostikrat vse prej, ko veselo.

Vprašanje letošnje žetve v Jugoslaviji

Nasprotujoče si vesti o letošnji svetovni žetvi, so povzročile na žitnem trgu že v kratkem času občutne spremembe cen in v zvezi s tem resna ugibanja o posledicah eventualne slabe žetve v naši državi. Posebno se je pojavilo vznemirjenje zaradi zgodnje suše v vzhodnih pokrajinah. Načelnik oddelka za industrijsko proizvodnjo v ministrstvu za kmetijstvo Milan Novaković je podal beograjski »Politiki« glede tega naslednjo izjavo:

Letošnji izgledi za pšenico niso ugodni. Pretekle jeseni se je pri nas setev zakasnila, ker je predvsem koruza zelo pozno dozorevala. Pozno sejana pšenica je slabo prestala zimo, ki je bila v mnogih krajih zelo ostra. Spomladna zamrzlica je posev zato tembolj prizadela. Sledeča suša in nenavadno toplo vreme, ko je zemlja preveč izhlapevala, sta še zadržala naknadni razvoj zastale rastline. Suša še traja in so se morale nekatere njive že doslej preorati, deloma pa se čuti pritisk poljskih miši in mrčesa. Mnogi se pa vesele te slabe prognoze za letošnje žetev. Svet trpi zaradi prenizkih cen, ki bi se ob slabi letini pšenice popravile, dočim se ob dobri letini gotovo poslabšajo. Tako sodijo in pričakujejo, da bo cena pri srednji žetvi ostala na 60 dinarjev za stot.

Res je, da nam padanje cen povzroča velikih skrbi, vse žitne konference so se trudile doslej, da odvrnejo to nevarnost. Med postavljenimi predlogi se vzdržuje že leta predlog, da se posebna ploščina zmanjša ter se namesto pšenice goje industrijske rastline in krma. Ti predlogi pa niso uspeli ali vsaj niso še izvedeni in bi slaba žetev v tem smislu pomenila naravno rešitev te tržne stiske. Tudi za nas postaja zanimivo vprašanje, kakšne koristi bi imeli od te nesreče in če bi jih sploh imeli.

Cena pšenice bi se ob slabi letini gotovo dvignila. To pa še ne more pomeniti občne koristi. Okoristili bi se s tem le tisti, ki so nakupili žito po nizki ceni in prodali pa bi po visoki. Pridobili bi tudi oni kmetje, ki niso mogli doslej prodati niti vse lanske letine. Teh pa je v času splošne krize zelo malo.

Saj že nizke cene same pritiskajo na

pridelovalca, da mora prodati vse, ako hoče poravnati svoje obveznosti. Doslej še nismo slišali, da bi si kmet od slabe žetve obetal koristi. Sicer bi bila njemu ta pomoč zelo enostavna! Na velikih zemljiščih s tujo delovno silo se ni dohodek večji, če se cene dvignejo, a je žetev slaba. Cena pade vedno manj nego se pa pridelek resnično zmanjša. Predvsem ostanejo stroški obdelovanja isti, neglede na vrednost žetve. Razen tega se pa ob višjih cenah takoj zmanjša konsum, tako, da cena ne raste enako s padcem pridelka. Takšno je stvarno razmerje na notranjem tržišču.

Na zunanjem tržišču bi se pokazala korist od slabe svetovne žetve šele takrat, ako bi bila žetev drugod še manjša ko pri nas in bi tam cena še bolj poskočila. To pa ni korist od lastne pičle žetve, temveč od tuje.

Še slabši je v primeru slabe žetve položaj malega pridelovalca. Kdor pridelava vsega samo 20 stotov in zase porabi 15 stotov, lahko proda samo ostanek 5 stotov, neglede na ceno. Če mu pa obrodi samo 15 stotov, potem nima ničesar, kar bi prodal. Zato ob slabi žetvi v malokmetijskih deželah, kakor je naša, takoj izgine s trga večina ponudnikov. S tem je pojasnjeno, zakaj so pri nas izvozni viški tako spremenljivi od leta do leta. Ako pade povprečni pridelek le za 10 odstotkov, pade naš izvoz že za 50 odstotkov.

Pridelovalci torej v nobenem primeru ne čutijo koristi od slabih letin, marveč imajo vsi samo škodo. Da imajo škodo komentirati, tega pa sploh ni treba dokazovati, ker je tedaj skok cen neizbežen.

Rešiti bi jih mogel le izredni zunanji dumping, ki se pa redko dogaja, ker slaba letina navadno ni omejena na eno samo deželo. Če zadene nerod tako izvozne, ko uvozne dežele, potem se še lahko pričakuje ob naši srednji letini neki izvoz. Od svoje slabe žetve pa ne moremo pričakovati izvoza niti takrat. Tako je resnica edino ta, da imajo od slabe letine škoda tako pridelovalci ko potrošniki ter s tem vse narodno gospodarstvo. Razen prav redkih trgovcev ne more torej pri nas nihče pričakovati od slabe žetve nikakih koristi.

Apel mesto zakonskega določila

Novosadska zbornica je poslala konzulatoma Nemčije, Češkoslovaške, Avstrije, Italije in Madjarske spomenico, v kateri opozarja, da imajo nekatere tvrdke njih držav še vedno v Jugoslaviji za svoje zastopnike tuje državljane, ki imajo svoje stalno bivališče izven mej naše države. Zbornica prosijo zato vse konzulate, da opozore te svoje gospodarstvenike, da pooblaste kot svoje zastopnike samo naše državljane. Ne vemo, koliko bo zalegel apel novosadske zbornice, vemo pa, da bi kratko zakonsko določilo, da smejo biti zastopniki tujih tvrdk samo jugoslovanski državljani, imelo takojšen učinek. Kaj vendar apeliramo tam, kjer bi mogli odrejati.

Adria prašek je boljši

Reorganizacija Prizada

Na občnem zboru Privilegirane izvozne družbe je prav umestno nastopil upravitelj zveze srbskih zemljoradniških združenj Voja Gjorgjević proti popolnemu etatiziranju te družbe. Dejal je med drugim: Prvotno je bilo določeno, da bodo udeležene pri upravi družbe z eno tretjino država, z drugo zadruga, s tretjo pa izvozniki. Kasneje pa je trgovinski minister odredil, da se poveča delež države na 50 odstotkov. — Sedaj pa se še to spreminja in Prizad prehaja popolnoma v državno last. Čeprav bodo tudi v bodoče delegirani v upravo zastopniki združništva in izvoznikov, je vendar položaj za nje čisto drug, če pridejo v upravo po volji svojih organizacij. Prizad je potreben in gospodarske organizacije morajo delati z njim, toda popolno njegovo etatiziranje je nepotrebno.

Nova upravna razdelitev Bolgarske

Nova vlada je z ministrsko uredbo spremenila dosedanjo upravno razdelitev Bolgarske, ki se odslej mesto na 16 okrogov deli na 7 oblasti. Po statističnih podatkih iz 1. 1926. ima vsaka oblast to površino in število prebivalcev:

sofijska 16.638 km² in 987.775 prebivalcev,
plovdivska 15.836 km² in 712.774 prebivalcev,
starozagorska 15.544 km² in 755.467 prebivalcev,
burgaska 13.618 km² in 484.759 prebivalcev,
šumenska 14.735 km² in 931.254 prebivalcev,
pljevenska 15.434 km² in 937.055 prebivalcev,
vračanska 11.131 km² in 669.657 prebivalcev.

Ponudbe-povpraševanja

Zastopstvo za Sicilijo. Trgovec Riceio Luigi, Via Cavour 81, Palermo, Sicilia, želi prevzeti zastopstvo naših tvrdk za Sicilijo. Interesenti naj se obrnejo s svojimi ponudbami na imenovanega neposredno.

Tvrdka Levy & Morely, Melilla (Maroko) se zanima za zastopstvo tukajšnjih eksporterjev fižola, žita, ječmena, koruze itd.

Adria prašek je boljši

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 6. junija objavlja med drugim: Uredbo o posvetovalnem odboru za bankarstvo — Uredbo o sorodnih obrtih — Uredbo o izdajanju potrdil o strokovni zposilnosti v obrtnem delu pri vojski in mornarici — Pravilnik o učnih zavodih in šolah, katerih izpričevala popolnoma ali deloma nadomeščajo učno dobo in dobo zaposlitve v trgovinskih obrtih. — Pravilnik o učnih zavodih in strokovnih šolah, katerih izpričevala dajejo ugodnosti glede dokazovanja strokovne izobrazbe za rokodelske obrte — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Konkurzi in prisilne poravnave

Zbor upnikov se sklicuje v zadevi trgovca Lekića Boža v Mariboru na dan 18. junija ob 10. Sklepa se o predlogu, da se dopusti odsvojitve terjatev, katerih izterjanje ne obeta nobenega uspeha. Če pa ta predlog propade, da se sklepa o prodaji teh terjatev iz proste roke in določite najmanjšega ponudka.

Poravnalno postopanje dolžnice Flore Lager Neckermann v Celju je končano.

Po svetu

Za šefa generalnega štaba je imenovan general Milan Nedić, poveljnik III. armije v Skoplju.

Italijanska vlada je začela v zadnjem času zelo preganjati duhovščino v Istri in na Goriškem. Več duhovnikov je bilo že konfiniranih in preganjanih na otoke.

Peklenski stroj je eksplodiral v Zagrebu v stranišču vagona Pariz-Beograd. Eksplozija je samo poškodovala vagon, do čim človeških žrtev ni bilo. Ugotovljeno je, da je bil pekleni stroj nameščen v vagon, še predno je vagon prišel v Jugoslavijo.

V grškem parlamentu je prišlo do pretepa, ker je nekdo vrigel na voditelja opozicije Papanastasia stol, ki ga je ranil na hrbtu in vratu.

Razorožitveno vprašanje je v zvezi z nemško zahtevo po enakosti v oboroževanju razdelilo države v Ženevi na dva tabora. Na eni strani je francosko-ruski blok, kateremu pripadajo tudi države Male antante in Turčija in ki zahtevajo sklenitev jamstvenega pakta, na drugi strani je angleški blok, kateremu se je pridružila tudi Italija in ki zahteva zlasti sporazum z Nemčijo.

Francoski zunanji minister Barthou je v svojem ženevskem govoru izjavil, da je treba najprej zagotoviti mir in šele potem je mogoče povabiti Nemčijo, da se vrne v Društvo narodov, ker bi drugače Nemčija zahtevala prevelike koncesije v oboroževanju.

Francoska vlada je izdelala velikopotezen načrt za spopolnitev civilnega letalstva. V ta namen je določila dve milijardi frankov. Zgradila se ne bodo samo nova civilna letališča, temveč tudi zatočišča za prebivalstvo v primeru zračnih napadov.

Švedski parlament je dovolil 10 milijonov švedskih kron kredita za okrepitev švedskega zračnega brodogoja.

Italijanski brigadni general Cassani je v spremstvu ital. in avstrijskih oficirjev pregledal avstrijsko-nemško mejo. V južni Tirolski pa grade Italijani celo vrsto novih strateških cest.

Angleška vlada je poslala washingtonski vladj noto, v kateri izjavlja, da ne more plačati junijskega obroka vojnih dolgov, ker bi bila v tem primeru prisiljena, da tudi sama zahteva plačilo vojnih dolgov od svojih dolžnikov. S tem pa bi bila onemogočena vsaka obnova svetovnega gospodarstva.

Samo Finska bo plačala tudi junijski obrok vojnih dolgov Ameriki.

Rumunska vlada je izdelala zakonski načrt, po katerem bo uradnikom prepovedan vsak postranski zaslužek.

Nad en milijon ljudi je spremlilo admiral Toga, bivšega zmagovalca v rusko-japonski vojni, na njegovi zadnji poti.

Hitler je odločno nastopil proti temu, da so v nekaterih protestantskih cerkvah postavljali njegovo sliko na oltar in mesto sv. pisma brali njegovo knjigo »Mein Kampf«.

Poljsko-nemška nesoglasja postajajo v zadnjem času vedno večja. Nemci se pritožujejo, da Poljaki kljub paktu z Nemčijo niso spremenili svoje politike napram nemški manjšini. Poljaki pa pravijo, da Nemci še naprej ovirajo poljski izvoz v Nemčijo.

Baltiški blok ne bo sklenjen, ker so se zboljšali odnosi med Poljsko in Estonsko in noče ta s pristopom v Baltiški blok pokvariti teh odnosov.

Sovjetska vlada je sporočila ameriški vladi, da je pripravljena za kompromisno rešitev vprašanja ruskih predvojnih dolgov.

Ameriški senat je odobril 1178 milijon dolarjev kredita za obnovo ameriškega gospodarstva.

Na sovjetsko-mongolski meji je ponovno prišlo do krvavih spopadov, ker so nahujskali Japonci mongolske kmete, da so se uprli sovjetski vojski.

Iz Češkoslovaške je odpotovala v Rusijo nova skupina na Češkoslovaško prebeglih avstrijskih socialnih demokratov, ki so vsi prestopili v komunistično stranko.

Kongres III. internacionale je po 5 letih zopet sklican. Kongres bo zlasti razpravljal o sistematični borbi proti fašizmu. Kongresa se udeležijo okoli 2000 delegatov.

V Zürichu je prišlo do krvavih spopadov med socialisti in komunisti.

Bolivijska vojska je doživela silen poraz in je bila ena njenih divizij popolnoma uničena od paragvajcev. Nasprotno pa poroča bolivijska vlada o porazu Paragvajcev.

Denarstvo

Stanje Narodne banke

Po izkazu z dne 31. maja se je spremenilo stanje Narodne banke tako-le (vse v milijonih Din):

Podloga je povečana za 1,04 na 1868,3. Zlata podloga je narasla za 1,4 na 1766,2, valute so padle za 0,2 na 0,02, devize pa za 0,16 na 102,1.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so narasle za 0,93 na 43,7, vsota kovane denarja pa se je zmanjšala za 36,9 na 270,5.

Posojila so se zmanjšala za 0,65 na 1834,7 in sicer: eskontna so se dvignila za 1,05 na 1599,7, lombardna pa so padla za 1,7 na 234,9.

Vrednostni papirji so se povečali za 1,2 na 16,1, prejšnji predjemi državi za 0,14 na 1718,5, razna aktiva pa za 0,12 na 121,1.

Obtok bankovcev se je povečal za 49,3 na 4118,8, zato pa so se znižale obveze na pokaz za 46,0 na 1195,3.

Zmanjšala so se tudi obveze z rokom in sicer za 2,65 na 953,8. Razna pasiva so se zmanjšala za 34,8 na 225,0.

Zlato in devizno kritje se je znižalo od 35,56 % na 35,55 %, dočim se je samo zlato kritje povečalo od 33,60 % na 33,61 %.

Obrestna mera je ostala neizpremenjena.

Poštna hranilnica v maju

Število vlagateljev je v maju naraslo za 4256 na 288.838, njih vloge pa na 632,65 milijonov Din. V čerkovnem računu je bilo opravičenih 71 novih računov, da znaša njih skupno število že 23.908. Promet v čerkovnem računu je znašal 4,92 milijard Din, od tega je bilo 47,31 % brezgotovinskega prometa. Vloge po čerkovnem računu so se dvignile v maju za 29 milijonov na 998,6 milijonov Din. Dosegle so torej že skoraj eno milijardo.

To stalno naraščanje vlog v privilegiranih državnih zavodih nalaga tem zavodom vedno odločnejše dolžnost, da priskočijo na pomoč zasebnemu denarstvu, da ne bo odtegnjen zasebnemu gospodarstvu še oni denar, ki se nalaga v privilegiranih zavodih.

Otvoritev podružnice Izvozne banke v Tirani

Izvozna banka v Beogradu je otvorila svojo podružnico v Tirani. Podružnica je našim trgovcem in poslovnemu svetu na razpolago z vsemi informacijami gospodarskega značaja. Podružnica vrši inkase in vse druge denarne posle. Interesenti, ki želijo plasirati svoje blago na albanskih tržiščih, naj pošljejo svoje ponudbe imenovani podružnici po najugodnejših cenah franko Gruz ali Drač. Priporočiti bi bilo tudi, da pošljejo naše tvrdke omenjeni podružnici v Tirano blagovne vzorce svojih proizvodov z navodili in pooblastilom za navezovanje poslov.

Adria prasek je boljši

Za zaščito je lani zaprosilo 151 denarnih zavodov, v prvih treh mesecih l. 1934 pa 208 denarnih zavodov, kakor pravi poslovno poročilo Združenja bank v Beogradu.

Češko-slovaškega kapitala je investiranega v Jugoslaviji okoli 300 milijonov Din, kakor poroča »Hospodarsky Rozhled«.

Srebrni denar izda Turčija. Prva emisija bo znašala 16 milijonov turških lir.

Med Bolgarsko in Italijo je bil sklenjen klinirski dogovor, ki je stopil dne 4. t. m. v veljavo.

Francoska banka je znižala obrestno mero od 3 na 2,5 %.

Zadnji izkaz nemške Državne banke izkazuje nadaljnje nazadovanje zlate podloge za 18,6 na 135,8 milijonov mark in je vsled tega padlo zlato in devizno kritje od 3,8 na 3,5 %.

Banque de l'Union Parisienne poviša svoj delniški glavnic od 100 na 200 milijonov frankov.

Nad 700 razstavljalcev

Velesejem potrebuje svojo veliko razstavno palačo

V deževnih dneh se šele prav vidi, kako zelo je potrebna na našem velesejmu velika razstavna palača, kakor je na vseh drugih velikih velesejmih in celo na zagrebškem. Brez takšne palače se v deževnih dneh — in v Ljubljani je treba s temi vedno računati — ne more razviti pravo življenje na velesejmu, ker pač ni pravega prostora za ljudi.

Pa tudi sicer je Ljubljani takšna palača nujno potrebna, ker so vse večje prireditve nemogoče, če je vreme neugodno. Danes pa so prireditve, ki se jih morejo udeležiti velike množice že neobhodno potrebne in vsa mizerija naših gledališč, koncertnih in drugih prireditev izvira v glavnem iz pomanjkanja velikih prostorov, kjer bi imelo tudi par tisoč ljudi prostora. Velika razstavna dvorana na velesejmu ni zato stvar le sejske uprave, temveč tudi mestne občine, ki more z veliko dvorano znatno dvigniti svoj tujski promet. Pa tudi za ugled mesta je takšna dvorana potrebna in zato upamo, da bodo občinski svetniki, ki so se za to stvar že zavzeli, dosegli tudi popoln uspeh. Pa tudi država in banovina bi morale prispevati za zgraditev velesejmske razstavne dvorane, ker se vsak izdatek za razvoj gospodarstva bogato obrestuje. Velika razstavna dvorana na velesejmu naj zato s sodelovanjem vseh faktorjev postane čim preje resnica.

Deževno vreme je seveda znižalo obisk, vendar pa je ta še zadovoljiv. Tem bolj pa je zato oživelo notranje poslovanje na velesejmu in oživelo so tudi kupčije. Vsi razstavljalci so z dosedanjim potekom velesejma zadovoljni in zlasti v nekaterih oddelkih je kupčijski uspeh razstavljalcev prav dober.

Da je kljub dežju na velesejmu vedno dosti obiskovalcev, je predvsem zasluga njegove velike pestrosti in velikega števila razstavljalcev. Nad 700 razstavljalcev na velesejmu je uspeh, ki v sedanji kritični dobi pomeni dvakrat toliko.

Posebno razveseljivo pa je, da so med temi razstavljalci domačini v veliki večini, ker je v tem dokaz našega napredka. Velesejem postaja s tem tudi vedno moč-

nejša propaganda gesla: »Kupuj domače blago!« Vedno bolj številne in lične tablice Narodne odbrane vidno poudarjajo to propagandno stran velesejma.

Manj živahno je zaradi deževnega vremena seveda na veseličnem prostoru, ki je letos še bogatejši od drugih let in ki je bil v nedeljo tako poln obiskovalcev, da je vladalo na njem prav veselično razpoloženje. Upamo, da tudi velesejmskemu praterju še zasije solnce.

*

Naš pohištveni obrt se je zadnje čase moral boriti z velikimi težkočami, ker za svoje, čeravno najboljše, izdelke vsled pomanjkanja denarja ni mogel najti dovolj odjemalcev. Sedaj pa je pričel z izdelovanjem cenenejšega pohištva iz mehkega lesa, ki se po svoji lepoti lahko kosa z izdelki iz najdražjih lesov. Posebno stremi pohištveni obrt za sedanjim praktičnim smislom, ki odklanja nekdanjo ornamentiko, a poudarja gladko, masivno in prostorno pohištvo, odgovarjajoče popolnoma sedanji gradbeni tehniki. Pretežni del pohištva na XIV. Ljubljanskem velesejmu od 30. maja do 10. junija so razstavili mizarji iz St. Vidu in okolice, ki so itak skoraj izključni dobavitelji pohištva za vso Jugoslavijo radi svoje solidnosti in podjetnosti. Na tej razstavi vsakdo lahko vidi, kako se naši mizarji trudijo v vsem, da ustrezajo kupcu. Razstavljeno je vsakovrstno pohištvo, spalnice, jedilnice, saloni, gosposke sobe, dekliske in otroške sobe itd., ležalni stoli, kuhinjsko pohištvo, posebno mize, ki služijo vsemu kuhinjskemu delu. Gospodinja lahko vsa jedila pripravi na tej edini mizi, pomije na njej posodo in sploh vse uredi na njej sami. To ji prihrani ves tisti zamudni napor tekanja sem in tja in brezpomembno zamudo časa. Izdelano je vse prav idealno in si marsikdo ne more niti predstavljati praktičnosti vseh pohištvenih izdelkov naših vrlih in iznajdljivih mizarjev, dokler se sam o vsem tem ne prepriča. Po ogledu pohištvene razstave na velesejmu mu odločitev za nakup ne bo več težka.

Vpisale so se te izpremembe:

»Tatjana«, kisarna, agentura in komisija, družba z o. z. v Mariboru se imenuje odslej »Promet«, agentura, komisija, špedicija, dr. z o. z. — Vpiše se poslovodja Beranič Anton. Družbo zastopa vsak poslovodja samostojno.

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani, podružnica v Mariboru. Izbrise se pravica podpisovanja vodje podružnice Franca Jerebiča.

Avgust Žlahtič v Mariboru. Sedež odslej v Vetrinjski ulici 18.

Družba »Dekor«, z o. z. v Zg. Siški. Izbrise se poslovodja Bricelj Ivan, vpiše pa Pavlin Ivan, posestnik in tovarnar v Radomljah.

Izbrisale so se te tvrdke:

Prva jugoslovanska lesna industrijska družba z o. z. — zaradi poteka v družbeni pogodbi določene dobe.

Potelinc & Kočar v Gor. Poljskavi — zaradi opustitve obrata.

Jakob Orter v Guštanju — zaradi opustitve obrata.

»Nobleset«, Ravnikar Jože v Ljubljani, zaradi opustitve obrata.

»Transformator«, elektrotehnična tovarna družba z o. z. v likvidaciji — zbog končane likvidacije.

I. Czerny, trgovina z vinom na debelo v Mariboru — zaradi prestanka obrata.

Hmelak in drug v Mariboru — zaradi prestanka obrata.

Lesna trgovina Šuma, Maribor, Antonija Čop — zaradi prestanka obrata.

Franca Maria, trgovina s kolonialnim in materialnim blagom, barvami in mazilnim blagom na debelo in drobno — zaradi prestanka obrata.

Josip Mlakar, trgovina z ribami v konzervah, svežim sadjem in zelenjavo v konzervah, z vinom v sodih, z lesom in intermitno opeko — zaradi prestanka obrata.

Umetniški tiskarski zavod »Ažbe«, dr. z o. z. v Mariboru — zaradi likvidacije.

Pekrski umetni mlin in žaga R. Herzog v Pekrah — zaradi prestanka obrata.

O. Skaza in drug, trgovina z mešanim blagom in galanterijo v Ptujju — zaradi prestanka obrata.

Janez Škrlec, Spodnji Gašteraj, trgovina z vinom in sadjevcem — zaradi prestanka obrata.

Prva haloška trgovina z vinom Ante Korenjak in drug v Sv. Barbari v Haložah — zaradi prestanka obrata.

Anton Fišer v Sv. Marjeti na Dravskem polju, trgovina in izvoz živine — zbor prestanka obrata.

Odlična žetev opija

Letos je bilo v južni Srbiji zasejanih z makom 6200 ha. Po oceni strokovnjakov bo dala žetev od 75 do 80 tisoč kg. Cena pa je nizka in znaša le nekaj nad 100 Din za kg, dočim je pred podpisom opijske konvencije znašala okoli 300 Din.

Zunanja trgovina

Zunanja trgovina Italije v aprilu

Uvoz Italije v aprilu je znašal po vrednosti 635,1 milj. lir ali za 43,3 milijonov manj ko v marcu, izvoz pa je znašal 404,5 milijonov ali za 56,3 milijonov lir manj ko v marcu. Trgovinska bilanca Italije se je v aprilu poslabšala in je pasivnost narasla od 217,6 milijonov v marcu na 230,6 milijonov lir v aprilu. V primeri z aprilom 1933 pa se je uvoz povečal za 30 milijonov, izvoz za zmanjšal za 83,1 milijonov lir. Pasiva italijanske trgovinske bilance so se v dobi januar-april povečale od 552,6 v l. 1933 na 965,8 milijonov lir v l. 1934.

Italijansko-nemški sporazum o vezanih markah

Med Nemčijo in italijanskimi bankami, ki imajo vezane račune v Nemčiji, je došen sporazum, da se vsi ti računi likvidirajo z nakupom nemškega premoga. — Italijanske terjatve znašajo skupno okoli 45 milijonov mark. Vsled novega sporazuma se je povečal uvoz nemškega premoga v Italijo, dočim je uvoz angleškega nadoval.

Uvoz in izvoz zapadno evropskih držav

Po pravkar objavljenih podatkih je znašal britski uvoz v prvih štirih mesecih po vrednosti 30 milijonov funtov, skupni izvoz pa 12 milijonov. Francija je v tem času obdržala lanske številke za izvoz, uvoz pa je padel za eno milijardo 600 milijonov frankov. Italijanski deficit zun. trgovine je letos presegel za 300 milijonov lir lanskega. V Nemčiji znaša deficit prvih treh mesecev 53 milijonov RM, dočim je bil lani 114 milijonov; samo aprilski nemški deficit pa znaša 82 milijonov, za štiri prve mesece torej 135. Tudi deficit Holandske je narastel, in sicer na 108 milijonov goldinarjev nasproti 101 mil. v letu 1933.

Jugoslovansko-siamski odbor je bil ustanovljen v Mariboru, da se povečajo trgovinski stiki Jugoslavije z Indijo in Siamom.

Ker noče skleniti Češkoslovaška z Avstrijo trgovinske pogodbe na podlagi preferenc, pišejo listi, da ni izključeno, da pride do carinske vojne med Avstrijo in Češkoslovaško.

Bolgarske sladkorne tvornice niso letos razdelile med kmete semena za sladkorno repo, ker imajo še velike zaloge starega sladkorja.

Cena ameriške pšenice se je vsled suše začela dvigati in se je samo v zadnjem tednu dvignila na čičaški borzi od 92,7 na 107,5 centov za bušelji. Tudi cena kanadske pšenice se dviga.

Večje količine žita je naročila sovjetska vlada v Argentini. Dosedaj je bilo preplanih že 14.000 ton žita, v vsem pa bo uvozila Rusija 45.000 ton. Cena žita se je vsled teh naročil dvignila.

Vsled raznih omejitev v žitni trgovini je v Franciji velik del mlinov ustavljen delo.

Argentinski izvoz je znašal v prvih štirih letošnjih mesecih za 121 milijonov petzet več, ko v istem času lani.

Glasnik Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine

objavlja v svoji 16. številki med drugim: Italijansko-avstrijsko-madžarsko trgovinsko pogodbo — Pogoji za uspešno prodajo naših proizvodov v USA. — Trgovinsko-politične in carinske vesti iz Avstrije, Bolgarske, Italije, Francije, Nemčije in Madžarske — Pregled tujih trgov in sicer italijanskega, avstrijskega, nizozemskega in trga s čebulo — Razna gospodarska vprašanja in dogodki — Pregled zunanje trgovine — Prometne vesti, razstave in velesejmi — Drobne vesti — Razvrstitev kontingentov — Cenovnik za zavarovanje valute — Povpraševanja po našem blagu v tujini.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitek.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je razvil sistematično akcijo, da zainteresira tuje uvoznike za naše blago, zlasti uvoznike, ki še niso v trgovinskih stikih z našo državo ali pa so imeli le začasne stike. Odziv tujine na akcijo Zavoda je odličen in so bile že dosežene nove trgovinske zveze naših producentov s tujimi uvozniki. Da bi se čim bolj izkoristil naslovni material Zavoda in da se nudi tujim uvoznikom čim bolj uporaben ponudbeni material, poziva Zavod naše interesente, da mu pri sklicevanju na številke tujih povpraševanj, pošljejo tudi konkretne ponudbe, ki naj obsegajo te podatke: Točno označbo vrste blaga in embalažo po tržnih uzancah, razpoložljivo količino blaga, ceno, ki naj bo po možnosti kalkulirana ali cif uvoznik pristanišče ali franko naša mejna postaja, plačilne pogoje in rok dobave. Obenem naj pošljejo tudi vzorce, če to zahteva ponudbeni predmet. Zavod bo že na podlagi te ponudbe sporočil interesentu, če ima njegova ponudba upanje na uspeh in bo v tem primeru spravil ponudnika v direktno zvezo s tujim uvoznikom. Pri pominjamo pa, da Zavod ne prevzema nobenih jamstev za boniteto tujih tvrdk.

Proizvodi gozdarstva in lesna industrija

365 — Marseille: gradbeni les in hrastove doge za izvoz v franc. Zapadno Afriko.

366 — Solun: zastopnik za naše izvoznike pri licitaciji 110.000 hrastovih pragov (početkom junija).

367 — Berlin: janski les.

368 — Dunaj: bukov rezani les.

369 — Napoli: zastopnik za jelovino.

370 — Dunaj: les.

371 — Berlin: les za rudnike in za papirnice.

372 — Juan les Pins (Francija): komisionar za les.

Kmetijski pridelki in lečilne zeli

373 — St. Gallen: zeli.

374 — Kaunas (Litva): agent za stari hmelj.

375 — Palermo: fižol čučavac.

376 — Saint Pastour (Francija): koruzne pogače.

377 — Barcelona: živila.

378 — Bremen: zastopnik za suhe slive.

379 — Juan les Pins (Francija): zastopnik za slive, orehe in žito.

380 — Genova: zastopnik za suhi fižol, suhe slive.

381 — Dunaj: sirova kodelja, semenje lanu, sirovine za strojenje kož, zeli.

382 — Rim: suhe pečurke.

383 — Brno: semenje raznih trav in sirka.

384 — Rim: hmelj.

Zivalski proizvodi

385 — Marseille: konzerve rib in sardine za izvoz v franc. Zapadno Afriko.

386 — Istanbul: zastopnik za sveže čajno maslo.

387 — Curih: kompenzacija; 200 konj za ementalški sir v škatlah.

388 — Dun. Novo m.: živina in divjad.

389 — Dunaj: neprana volna.

390 — Juan les Pins: komisionar za zaklano živino in za salamo.

391 — Dunaj: strižena volna.

392 — Marseille: strižena kozja dlaka.

393 — Genova: zastopnik za soljeno ribo in sardine, živo živino, salame in jajca.

394 — Dunaj: kože in kože od divjačine.

395 — Bois-Colombes (Francija): dlake Angora kuncev.

Rudarstvo in dr.

396 — Marseille: baker, predelan za izvoz v franc. Zapadno Afriko.

377 — Mondovi: kaolin.

398 — Dunaj: rude.

399 — Švica: kremenica.

Industrijski izdelki

400 — Marseille: užarija, emajlirano posodje, opeka in glina, cement za franc. Zapadno Afriko.

401 — Istanbul: zastopnik za časniki in ovojni papir.

402 — New York: čilimi in prostirači.

403 — Dunaj: išče zveze s fabrikami kož in glavnikov.

404 — Besançon: zastopnik za čilime, vez, čipke in slično.

405 — Dunaj: išče zvez s tkalnicami in barvarnami.

406 — Casablanca: perilo in pletene tkanine, ki se ne razpletajo.

407 — Marseille — Charleroy (Belgija): hladno kovani traki za zaboje.

408 — Rim: droži.

Razno

409 — Galveston (Texas): ekstrakti esenc za alkoholne pijače.

410 — Dunaj: korale in gobe.

Že v 24 urah

barva, pleštra in kemično snai obleke, klobuke itd. Škrobl in svetlelika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Seleburova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Dobava-prodaja

Uprava občne drž. bolnišnice v Ljubljani razpisuje za nabavo mesa in slanine v času od 15. junija do 30. septembra četrti ofertno licitacijo, ki bo dne 14. junija ob 11. v pisarni upravnika bolnišnice.

Dne 12. junija bo pri Komandi III. armijske oblasti v Skoplju licitacija za dobavo 8500 kg petroleja. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Dne 14. junija bodo te licitacije: Pri komandi Jadranske divizijske oblasti v Mostaru za dobavo 5110 kg mila, pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu za dobavo ca. 16.000 kg petroleja, pri režijski komisiji Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani pa za dobavo 450.000 kg portland-cementa. (Oglaš so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenih komandah.)

Direkcija drž. rudnika Vrdnik sprejema do 14. junija ponudbe o dobavi 10 parov rudarskih oblek in 80 m³ hrastovega lesa.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 14. junija ponudbe o dobavi 1000 kg olivnega olja; do 29. junija o dobavi svedrov, nareznic in ročajev za iste; do 1. julija o dobavi 560 kg medeninastih cevi in 38 garnitur kompletnih dežnih oblek; do 2. julija o dobavi 610 verig in 11 m³ medeninaste mreže; do 3. julija o dobavi 39 jermenic, 200 jeklenih kroglic za kroglične ležaje, 72 hrastovih sodov in 2 hidravličnih dvigal.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 15. junija ponudbe o dobavi okovja za vrata, okna in pohištvo; do 20. junija o dobavi 6000 jeklenih platiranih žic za čepice in 2500 kožic za čepice, o do-

bavi raznih ključavnic, okovja, ključev, šarnierjev, 200 kg transformatorskega olja, 3 kg olja za fino mehaniko; do 21. junija o dobavi medeninastih ventilov, raznih žičnikov; do 29. junija o dobavi 340 kg bakrene pločevine, 400 kg bakra v palicah; do 1. julija o dobavi 3 zračnih ročnih vrtaljk, 400 m gasilskih cevi in 1 termoelektrične-ga pirometra.

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 14. junija ponudbe o dobavi 2500 kg strojnega olja in 1000 kg cilindrskega olja.

»Izlet v Ameriko.«

Predavanje, ki ga je priredilo Združenje trgovcev v Ljubljani prošli četrtek v veliki dvorani hotela Metropol, ni privabilo samo člane združenja in njih rodbine, temveč tudi lepo število drugega občinstva, tako da so bili prostori vsi zasedeni. Predavatelj, prof. dr. Pavel Brežnik, ki je imel letošnjo sezono celo vrsto predavanj o Ameriki širom naše domovine, je najprej govoril o vzrokih razmaha ameriške trgovine in industrije ter o razlikah med ameriškim in evropskim delovnimi metodami. Nato je na podlagi nad 150 izvornih, izredno lepih in zanimivih skioptičnih slik povedel svoje poslušalce v New York in na tamošnje visoke stavbe, v bajno lepi Washington, prestolnico Unije, v Fordovo mesto Detroit, v Chicago in k Niagarskemu slapu. Poseben del predavanja je bil posvečen vlemestu Chicagu in tamošnji razstavi, ki je tvorila lani privlačno točko vsega sveta, saj jo je obiskalo nad 22 milijonov ljudi. Letos je zanimanje za Chicago in njegovo razstavo še prav posebno narastlo, to pa tudi radi padca dolarja, tako da je za primeroma majhen denar mogoče priti v Ameriko. Tako na pr. organizirata združeni Cunard in White Star Line poleti dve enomesečni skupinski potovanji iz Jugoslavije v Chicago. Cena tega potovanja je samo Din 12.000 iz Ljubljane in nazaj; celo napitnina je v tem všteta in vodniki po vseh imenovanih mestih. Zanimanje za te izlete je zelo veliko in nekaj reflektantov se je že prijavilo. Skupina Ljubljančanov, ki odide dne 5. julija v Ameriko, bo precej številna.

Razno

Bivši ministrski predsednik dr. Srškić je odpovedal v Karlove varji na zdravljenje.

Povsko društvo »Slavec« je Nj. Vel. kralj ob priliki društvene 50letnice odlikoval z redom sv. Save III. stopnje.

Vodstvo hrastniške steklarne je odpovedalo s 15. junijem več sto delavcem. Govori se, da namerava steklarna znižati mezde za 8 odstotkov.

Samomir ravnatelj beograjske podružnice Asstaurazioni Generali je spravil na dan veliko afero in je bilo že več vodilnih uradnikov podružnice aretiranih.

Posebne sokolske znamke so prišle v promet ob priliki sokolskih zletov v Sarajevu in Zagrebu.

Sarajevski kinematografi so pričeli stavkati, ker da je mestna občina naložila previsoko takso na filme.

Angleški tovorni parnik »Georges« se je ponesrečil blizu Splita in bi se potopil z vso posadko in vsem tovorom, če mu ne bi pravočasno priskočil na pomoč jugoslovanski parnik »Glavnik«, ki je najprej rešil posadko, potem pa zavlekel parnik na sipino ter ga s tem obvaroval pred potopitvijo.

Na produktni borzi v Skoplju je bilo v letu 1933. prodanih 668 vagonov deželnih pridelkov v vrednosti 976 milijonov Din. Pšenice je bilo prodane 370 vagonov, ovs 83, koruze 44,5, ječmena 38 in rži 33,5 vagonov.

Za Nobelovo nagrado za mir predlagajo nekateri grofa Coudenhove-Calergija, ki si je kot ustanovitelj panevropskega gibanja pridobil trajne zasluge za mir.

Tretja nemška križarka bo spuščena koncem tega meseca v morje. Tudi nova križarka je najmodernejša konstrukcije.

Na obrežju Koreje je divjal silen orkan. Dosedaj so našli 88 trupel. Tudi iz vseh drugih držav prihajajo poročila o silnih vremenskih nezdah.

Dve veliki nevihti sta skoraj popolnoma uničili mesto Tiberija v Palestini. Tudi človeške žrtve so zelo številne.

Kartel bencinskih tvornic na Dunaju je propadel in je takoj nato padla cena bencina od 60 na 48 grošev za liter.

Občni zbori

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani ima XIII. redni občni zbor dne 19. junija ob 11. v svojih prostorih na Miklošičevi cesti.

Jugoslovanske tekstilne tvornice Mautner d. d. v Ljubljani imajo XI. redni občni zbor dne 25. junija ob 10. v sejni sobi Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo.

Splošna stavbena družba v Mariboru ima XIII. redni občni zbor dne 6. julija ob 11. v prostorih Elektrarne Fale v Mariboru, Vrazova ulica.

Tovarna usnja Franz Woschnagg in sinovi d. d. v Sošlanju ima redni občni zbor dne 9. jun. ob 15. v tvornični pisarni.

»Commerce«, d. d. v Ljubljani ima redni občni zbor dne 16. junija ob 14. v Ljubljani, Tavčarjeva ul. 10.

Tržna poročila

Ljubljanski trg

Trg je vseskozi dobro založen, zlasti s sočivjem in sadjem. Posebno črešenj in jagod je na trgu mnogo. Jagode so izredno poceni in za 2 in pol dinarja se dobi že cel liter zelo okusnih jagod. Vsled deževnega vremena pa je v sredo cena jagod narasla na 3 do 4 Din za liter. Kmetice so prodajale češnje večinoma po 4-50 Din za liter. Tudi branjevke so prodajale po isti ceni. Na trgu je bilo v sredo mnogo gob. Jurčki so se prodajali po 4 Din merica. Mnogo je bilo na trgu uvoženega stročjega fižola, ki se je prodajal zelo različno, od 2 do 8 Din kg. Na trgu se je pojavil že domači krompir, ki se prodaja po 3-50 do 4 Din kg. Domači grah je po 3-50 Din kg. Zelo mnogo je domače zelenjave. Domača karfiola se prodaja po tri dinarje glava. — Na perutninskem trgu ni nobene posebne spremembe. Cena jaje se je ustalila in se prodajajo lepša jajca po 1-25 Din za par.

Mariborski svinjski trg

Na svinjski trg dne 1. junija 1934 je bilo pripeljanih 274 svinj. Cene so bile te: Mladi prašiči, 5-6 tednov stari, komad 70 do 95, 7-9 tednov 120 do 140, 3-4 mesece 150 do 200, 5-7 mesecev 220 do 280, 8-10 mesecev 320 do 400, 1 leto 420 do 520, 1 kg žive teže 6 do 7, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 151 svinj.

Program Ljubljanske radio postaje

Petek, dne 8. junija. 11:00: Šolska ura: Potovanje s kolesom do Celovca (Pero Horn) — 12:15: Plošče — 12:45: Poročila — 13:00: Čas, plošče — 18:00: Radijski orkester — 18:30: Izleti za nedeljo (društvo Krka), govori podžupan prof. Jarc: Dolenjska in turizem — 19:00: Francoščina (prof. Prezelj) — 19:30: Osnovni problem socialne politike (dr. Bajić) — 20:00: Vokalni koncert ge. Sivec, vmes citre solo, Podrebršek — 22:00: Čas, poročila, prenos z velesejma (ob 21. uri) — 22:15: Prenos z velesejma.

Sobota, dne 9. junija. 12:15: Plošče — 12:45: Poročila — 13:00: Čas, plošče — 18:00: Plošče — 18:30: Zabavno predavanje (Viktor Pirnat) — 19:00: Gospodarske razmere našega življa v Jul. Krajini (prof. Rudolf) — 19:30: Zunanji politični pregled (dr. Jug) — 20:00: Vokalni koncert ge. Slave Čampa, vmes Radijski orkester — 21:00: Valčkova ura, Radijski orkester — 22:00: Čas, poročila — 22:15: Prenos z velesejma.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Petek, dne 8. junija: Bratje Karamazovi. Red B.

Sobota, dne 9. junija: Goljemanov. Red A. Nedelja, dne 10. junija ob 16.: Kulturna prireditve v Črni mlaki. Letno gledališče v Tivoliju. Izven. Znižane cene od 6 do 20 Din.

Opera, začetek ob 20.

Četrtek, dne 7. junija: Zaprti.

Petek, dne 8. junija: Katja Kabanova. Red Četrtek.

Sobota, dne 9. junija: Poljska kri. Globoko znižane cene od 6 do 20 Din.

Nedelja, dne 10. junija: Trubadur. Gostujeta Zinka Kune in Pavel Marion Vlahovič. Izven.

KNJIGOVESNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi poizredno nizkih cenah: Salda-konte, štrac, journala, šolske zvezke, mape, odjemalne knji-

žice, risalne bloke itd.

Naročajte „Trgovski list“!